

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТ ВА ШАҲАР ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 3 (2976).

Чоршанба, 6 январь 1965 йил.

БАҲОСИ 2 ТИНИН.

ЯНГИ ЙИЛНИНГ ДАСТЛАБКИ ЗАФАРЛАРИ

ШИРМОН НОНЛАР

Тошкентдаги 2-йон заводи қўшма қувват билан ишлаб бoшлади. Бу ерда били уни ишлаб чиқариш деҳи ишта туширилди. Нухат уни ва қанд қукуни қўшилган бу ундан ширмон нонлар ишчилади. Икки чикриш процеслари тула механизацияланган.

Дастлабки маҳсулот магазинларга чиқарилди. М. Ғуломов, А. Мирзиқиров, И. Қосимов каби шефдам ишчилар меҳнатидан ҳамма хурсайд. Улар смена нормаларини ортинг билан адо этмоқдалар.

Н. ҲАКИМОВ.

БИР ОЙДА ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛАДИ

Оржоникиде райондаги Ленин номи колхозининг чорвадорлари ўтган йилни катта ғалабалар билан якуладилар. Колхоз давлатга чорва маҳсулотлари сотиш планини районда биринчилар қатори ошириб бажарди. Тайёрлов пунктларига 102,5 тонна гўшт ва 603 тонна сўт тоширди.

Чорвадорлар эришилган ютуқлар билан мағрурланиб қолмадилар. Янгидан-янг ғалабаларни кулга киритишга ҳаркат қилдилар. Чорва қишлоғига ҳар тарафлама бекаму-куст тайёрлик қўрилди. Ёзи билан ет-хашак ва бошқа озуқа тайёрланди. Молхоналар сифатли ремонтдан чиқарилди. Молларнинг боқуви тўғрисида йилнинг бошига эйтиборни қўйиштирди.

Ҳар бир бузоққа бир кеча-кундузда 20 килограммдан силос, 7 килограммдан хашак ва 2 килограммдан концентрат бериб турилди. Ет-хашакнинг ибодат бўлишига йўл қўйилди. Молларга хашак майдаланиб берилади. Химиявий озуқалардан мезгилли билан фойдаланилди. Натигада ҳар бир бузоқ суткасига 900 граммдан семирди. Чорвадорлар 66 кун давомида ҳар бир гўштга тошириладиган молни белгиланган оғирликда семиртишга эришилди. Шу сабабдан ҳам давлатга тоширилган ҳар бир бузанинг оғирлиги 300 килограммдан тош босди. Чорва молларининг намунали боқилиши натижа-сида колхозчилар янги йил ҳисобига ҳам гўшт тоширишини қўйиштириб юбордилар. Тўрт-беш кун давомида колхоз 1965 йил ҳисобидан давлатга 45 тонна семир гўшт тоширди. Колхозчилар барча имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга гўшт тошириш йиллик планини февраль ойига ҳа бажариб қўйишга аҳд қилдилар.

Колхозда давлатга бошқа чорва моллари маҳсулотлари тошириш ҳам жадал суръатлар билан давом этмоқда. Айниқса сўт маҳсулотлари тошириш қўйишга кетди. Шу кунга қадар етти тоннадан ортқ сўт тоширилди.

ЯНГИ ҒАЙРАТ БИЛАН

Қизил Тўқимачи станциясида вагонларга юк ортинг ва тушириш ишлари қўлама мутасил ортапти. Шунга қарамай меҳнатсевар коллективимиз ички резервлардан кент фойдаланиб, зиммага қўлатилган вагонларни шараф билан бажаришайпти.

Темирйўлчиларимиз ўтган йил учун белгиланган давлат планини анча ортинг билан адо этдилар. Юк ортинг тошириши аса 150 про-центга етказиб бажарилиди. Ўн вагонларнинг беқор туриб қолиши-нинг олдини олиш учун тадбир-лар қўрилди. Шу тўғрисида ҳам вагонларда келтирилган ҳаққ хў-жалиги юкларни мудатидан анча илгари тушириб олинапти. Бу-

нинг авазига минглаб вагонлар те-жаб қилинди.

Станциянинг коллектив орасида ўз меҳнати билан ҳаммагини ҳур-мат, иззат-эҳромини қозонаётган ишчилар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Телповоз машинистла-ридан В. Абдувоҳидов, Х. Сали-мов, стрелкачи Р. Адаменов ва бошқалар шулар жумласидандир. Бу шефдамларимиз фақатгина меҳнатда эмас, юрш-туришда ҳам касбдорларига ўрнатқ бўли-шайпти.

Коллективимиз янги йилда яна ҳам ғайрат билан ишламоқда.

А. УСМОНОВ,
станция тепловоз машинисти.

Меҳнат унумдорлиги ошди

«Шарқ тоғи» трикотаж фабрикасида «КМ-10» маркали 5 та бўйиш агрегат ўрнатилди. Ишчилар меҳнати анча енгиллашди. Илгари йилда ишчида кўз кучи билан ҳар суткада 500 килограмм ип бўйларди. Энди аса бир тонна

ип бемалол қўлдан чиқаяпти. Ип-лар сифати соз. Ишчилар агре-гатлар ҳаракатини кузатиб туриш-са бас, иллар товляниб чиқавера-ди.

Р. ҚУРБОНОВ.

ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ ВА СЕССИЯЛАРДА

Оржоникиде район партия кон-ференцияси бўлиб ўтди. Конфе-ренция район партия комитети со-стави ҳамда ревизия комиссияси сайлади. Конференция ишида Ўз-бекистон КП Тошкент об-ласт ко-митетининг биринчи секретари ўр-тоқ М. А. Абдуразақов ишти-рок этди.

Район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Ўртоқ Н. Қирғизбоев район партия коми-тетининг биринчи секретари, В.

Чернев ва Ш. Ганиева ўртоқлар район партия комитетининг секре-тарлари қилиб сайландилар. Рай-он партия-давлат контроли коми-тетининг раиси қилиб ўртоқ С. Маддалиев сайланди.

Етча Калинин район партия конференцияси бўлиб ўтди.

Конференция район партия но-митетини ревизия комиссиясини сайлади. Конференция ишида об-ласт партия комитетининг сек-

ретари П. В. Костриков катнашди. Илги сайловдан район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Ўртоқ М. С. Камолов район партия комитетининг биринчи сек-ретари, И. Я. Деревин, М. П. Ражабова ўртоқлар район партия комитетининг секретарлари қилиб сайландилар. Район партия-давлат контроли комитетининг раиси қи-либ ўртоқ Д. А. Айтқулов сай-ланди.

Меҳнаткашлар депутатлари Ор-жоникиде район советининг сес-сияси бўлиб ўтди. Ўртоқ О. Қўй-шимов район совети ижроия коми-тетининг раиси қилиб сайланди.

Меҳнаткашлар депутатлари Ка-линин район Советининг сессияси бўлиб ўтди. Ўртоқ М. Т. Тожи-ев район совети ижроия комитети-нинг раиси қилиб сайланди.

ЖАХОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ЖАВОБ ВИЗИТИ БИЛАН

АНҚАРА, 4 январь. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Н. В. Подгорний бошчилигида СССР Олий Со-вети делегацияси бугун жавоб визити билан Анқарага келди.

Анкаранинг Совет Иттифоқи ва Туркия давлат байроқлари билан безатилган Ёсенбо аэродро-мида делегациянинг республика се-натининг раиси Анвар Оқа, мад-де-ли миллий палатасининг раиси Фуод Сиермен, мажлис депутатла-ри ва сенаторлар ҳамда бошқа ра-симий кишилар кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида СССРнинг Туркиядаги элчиси Н. С. Рижов ва совет аъзолари-нинг ходимлари ҳам бор эди.

Республика сенатининг раиси Анвар Оқа совет парламент деле-гацияси аъзоларини табриқлаб, парламентларнинг аъзолари ўрта-сида фикр олашув мўҳим эканли-гини таъкидлади.

Совет парламент делегацияси-нинг бошлиғи Н. В. Подгорний ил-иқ ва самийи кутиб олтиланг-

лари учун ташаккур илхор қил-ди. «Туркия билан СССР ўртаси-даги чегаранинг мустақамлашил-ган бўлган дўстлик чегараси бўлиб қолиши, Қора денгиз мамлакат-ларимизни бир-биридан ажратмай, балки ривожланиб борадиган иқ-тисодий алоқалар йўли бўлиб қо-лиши, халқларимизнинг яхши-кушилларидан ҳаминча тинч-тотув илашлари, деди у.—совет ва турк халқларининг манфаатларига му-носабанд. Бу тамойла табиий бир ҳол».

Н. В. Подгорний сўзининг охи-рида бундай деди: «Бизнинг ало-қаларимиз узаро ишонч ва амал-ий ҳамкорликни мустақамлаш-ча, Совет Иттифоқи билан Туркия ўртасидаги яхши қўшиллик му-носабатларини улғў Ленин ва Отта Турк традициялари руҳида ривожлантиришга ёрдам беради, деб умид билдиришга ижозат бергасиз».

ҚўЗГОЛОНЧИЛАР ҲУЖУМ ҚИЛМОҚДА

ҚОҲИРА, 4 январь. (ТАСС). Ара-бистон ярим ороли жанубининг миллий овоздин фронти вакили то-монидан Қоҳирада эълон қилинган махсус ахборотда бундай дейилди:

«Арабистон ярим ороли жануби-нинг миллий овоздин фронти» қў-зғолончилари Далия районда ингли-сларнинг постларига ҳужум қилган вақтда, дейилди бу ахборотни эъ-лол қилган МЕН агентининг ха-барига, инглиз солдатларидан 7 ки-ши ўлдирилди ва 5 киши яраланди.

ФИТНА ФОШ ҚИЛИНДИ

Волынидан олинган хабарларда айтадики, у ерда хуморон ҳар-бий хўтага қарши тайерланган фитна фош қилинган. Яхшилик қилиш сафар пайтида Волыня пой-тахти Ла-Пела хўтага содиқ қў-шилган қарабинларнинг (жандар-мериянинг) назарларини қўриқиб олдилар. Ички ишлар министри пол-ковник Оскар Кироганин айтишига қараганда, бу фитнага ўтган йил-нинг ноябрдаги ҳарбий тўтириш натижа-сида республика президенти-лигидан олиб ташланган Етесемсо-рон тарофдорлари ташкил этган. Киргога бу фитнага жандар қисмла-ри аралашган, деди. (ТАСС).

Болгария—Югославия чегарасидаги Калатин билан Югославиянинг Ниш шаҳари ўртасида узунлиги 93 километр бўлган асфальт йў-лини куриш тугалланди. Бу йўл Болгария ва Югославиянинг узаро ҳамкорлигида амалга оширилди. Бу йўл халқаро магистраль йў-лининг бир қисми бўлиб, экспорт учун мўлжалланган. Болгария иш-лоқ хўжалиги маҳсулотларини ташки ҳамада туризмни янада ри-вожлантиришда мўҳим аҳамиятга эга бўлади. Сурата: Калатин. Ниш йўли участкаларидан бири.

БТА—ТАСС фотоси.

ЯПОНИЯ ҚУРОЛАНМОҚДА

ТОКИО, 4 январь. (ТАСС). На-гасакида «Миубиси Даосэ» компанияси кемасизил корхонала-рида аскара миноноси «Амацу-3» қўрилгани таомланмоқда. 3 кунг тонадан кўпроқ ҳажмида бўлган миноносу ҳаво ҳужумига қарши курашувчи энг янги «Тар-тар» ракеталари билан таъминлан-ган. Янги эсимнида ракеталардан ташқари торпеда установкалари.

Чили компартияси марказий комитетининг пленуми

САНТЬЯГО, 4 январь. (ТАСС). Бу ерда Чили Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми бў-либ ўтди. «Сигло» газетасининг ха-барига айтилишича, пленум омма-нини узининг энг зарур хўшхўрлар учун кураши ва 1965 йил март о-йида парламентга бўладиган сайлов-ларга тайёргарлик масаласини кў-риб чиқди.

НИГЕРИЯДА ҲУКУМАТ ТАНГЛИГИ

ЛОНДОН, 4 январь. (ТАСС). 30 де-кабрда Нигерия федерал парламенти-га сайлов ўтказилганидан тўрт кун ўтган бўлса ҳам, мамлакатда янги ҳу-кумат хануз тузилмади. Сийсий пар-тиялар—Нигерия миллий иттифоқи ва Бузои бирлашган прогрессив итти-фонининг ижозат энг йирик блоклари ўртасидаги келишмовчиликлар нати-жасида бу танглик рўй берди. Ана шу блоклардан ҳар бирининг раҳбар-лари кенгаш ўтказдилар. Рейтер агентининг мўхбири Ласосдан ха-бар берди: Ана шу кенгашларда мажбурий келишмовчиликларни барт-араф қилмоқ учун партия раҳбарлари-нинг кўпма мажлисини ўтказиш ту-ри-сида бир қарорга келинмаган.

Хуморон партияга блокни бўлган Нигерия миллий иттифонинг ҳукумати-ни ўтган сайловларнинг натижа-ларига қараб мамлакатдаги турли партия-

ларнинг вакилларидан иборат қилиб тузишга таълиф этди. Ана шу сай-ловлар натижа-сида мажбурий блок фе-дерал парламентга турилганини қў-лловчилар олган эди. Оппозициячи Бузои бирлашган прогрессив итти-фонининг 30 декабрдаги сайловларни бойкот қилган эди. Бу иттифон овоздорларни қўриқтириш ва уларни рўйхатга олиш вақтида қоида ва тартиблар бузилади, деб даъво қилди, сайловларнинг нати-жаларини беқор қилиши ва ички блокнинг партия аъзоларидан тей-газилгани асосида янги ҳукумат ту-зи-лиши таълиф этмоқда.

Нигериядаги турли сийсий партия-лар ва ёшлар ташкилотлари янги сайловларни уюштириш учун мува-пик ҳукуматни ажууда келтиришга яна даъват эта бошладилар. Бу сай-

ловлар янги 6 ой ичида ўтказилиши керак. Нигерия студентлари миллий иттифонини 30 декабрдаги сайловлар натижа-ларини тан олмаганини билдирди ва мувапик ҳукумат ту-зи-лиши таълиф этди.

Нигериянинг ҳозирги бosh министри Абубakar Тафаво Валева неча армия, полиция ва флот раҳбарлари билан кенгаши. Куролли кучлар вакили кейинчилик армия қисмлари мамла-катнинг турли районларида, жумла-дан, Шимолий Нигериянинг шарқида, шунингдек гарбида ва жанубида тў-паланганлигини хабар қилди. Нигерия президенти Ниамди Азиев Шариъ ва Ўрта гарбий областларнинг бosh министрлари билан ҳамда бошқа дав-лат арбоблари билан кенгаш ўтказ-ди.

Сайгон остодаларида

ХАНОЙ, 4 январь. (ТАСС). Бу ерда олинмаган маълумотларга қараган-да, Жанубий Вьетнам партизанлари Сайгондан 30 километр нарда неча та-мом постини ишғол қилганлар. Жанг давомида хукумат қўшил-ларидан 16 киши ўлдирилган. Бугун партизанлар Жанубий Вьетнам пой-тахтидан 26 километр шарқ томон-

ПАРТИЯВИЙ ИШ—ИЖОДИЙ ИШ

Шу кунларда областимиз қишлоқ районларида партия конференциялари бўлиб ўтмоқда. Кеча Оржоникиде ҳамда янгидан ташкил этилган Калинин районларида район партия конференциялари бўлиб ўтди. Бугун Бекобод ва Оққўрғон районларида партия конфе-ренциялари бўлиди. Партия кон-ференциялари партия органла-рини ишлаб чиқариш принци-пи деб аталган принцип ўрнига ишлаб чиқариш-территориал принципини қайта ташкил эт-моқда ва район партия коми-тетлари сайланмоқда.

Партия конференциялари хў-жалик ва маданий курилишга партия раҳбарлигининг фор-ма ва методларини янада та-комиллаштириш билан боғлиқ бўлган гоёт мўҳим масалалар-ни муҳокама қилмоқда. Бу конференциялар партия таш-килотларимизнинг, барча ком-мунистларимизнинг гоъвий ва ташкилий бирлигини, партия сафларининг метиндек жисли-гани яна бир бор қўрлатмоқда. Конференция катнашчилари КПСС Марказий Комитети но-ябрь Пленуми қарорларини бирдамлик билан маъқулла-моқдалар ва бу тadbир партия ташкилотларининг коммунистик курилишга раҳбарлик ролини янада оширишни, халқ хўжали-гининг етилган, мўҳим про-блемаларини муваффақият билан ҳал қилишга жауда катта ёрдам берадигани алоҳида таъкидлаб қўрлатмоқдалар.

Бўлиб ўтаётган қишлоқ рай-он партия конференциялари партия ташкилотларининг, ком-мунистларнинг ўз зиммасидаги гоёт юксак масъулятини нақд-ар қўқур ҳис этиётганликлар-ини яққол намоиши қилиб қўрлатмоқда. Конференция де-легатлари кулга киритилган муваффақиятларини таъкидлаб билан бир қаторда ишвиқизда-ги камчиликларни ҳам рўй-рўст очиб ташламоқдалар, хўжалиқ ва маданий курилиш-га раҳбарлигини янада ях-шилашга қаратилган конкрет тақлифларни ўртага ташламо-қдалар.

Областимиз меҳнаткашлари етти йилдининг олтинчи йи-лини катта муваффақият-лар билан якуладилар. Мам-лакат пилдан ташқари кўп миқдорда пахта ва қиш-лоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини олди. Саноат-чиларимиз ҳам халқ хўжали-гини учун пилдан ортинча бир неча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Партия ташкилотлари эришилган ютуқ-ларини янада мустақамлаб, омманинг куч-ғайрати ва та-шакбусини бу йил олдинда турган вазифаларни шараф бил-ан бажаришга сафарбар этиш-лари лозим. Хотиржамлик қай-фиятига, мағрурланишга ора-мида мутлақ ўрин бўлмаст-ки керак Кимки ана шу кайфи-ятларга берилад экан, у эришил-ган ютуқларини мустақамлаш учун ёқда турсин, балки эгаллаган марраларини ҳам қўлдан бой бериб қўйиши турган гап. Ва-зоданик област партия кон-ференциясида кўрсатиб ўтилган-индек, областимизнинг баъзи-бир хўжаликларидо хотиржам-лик ва бепарварлик аломатлари пайдо бўла бошладил. Айрим районларда кузи-қушиқ иш-ларини яхши бормайтаганили, қўламини қишга тайёрларлик сўстлиги ана шунинг натижа-сидир. Биз бундай зарарли кай-фиятга қарши курашишимиз ва ҳамма ерда янги, янада юксак марраларини эгаллаш учун ил-тишимиз керак.

Етти йилдининг кеңжа ба-ҳодир—1965 йилда халқ хў-жалигининг барча соҳаларини тағин ҳам юксалтириш юзаси-дан олдинда катта-катта ва-зифалар турибди. Саноатимиз маҳсулот ишлаб чиқаришни ўтган йилнинг нисбатан анча ошириш керак. Пахта, гўшт, сўт, сабзавот, қаноп ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг бошқа турларини етиштириш-ини янада кўпайтиришимиз, улар-нинг таннархини эронлашти-ришимиз лозим. Бу вазифалар-ни муваффақият билан ҳал қи-лиш учун аввало ишлаб чиқ-аришга партия раҳбарлиги са-вийасини ҳар тарафлама оши-ришимиз зарур.

Шуни қўвонч билан айтиш керакки, ҳамма жойда партия ташкилотларининг ташкилотчи-лик роли ва ташаббускорлиги сезиларли даражада ошмоқда. Бундан кейин ҳам хўжалиқ ва маданий курилишга партия раҳ-барлигининг форма ва методла-рини тинмай такомиллашти-ришга алоҳида эътибор бери-ши керак. Дабдалади нўтқлар сузлаш, ҳақиқий аҳволни ҳисоб-га олмай туриб, катта-катта

ваъдалар бериш, ҳаёт билан боғланмаган кўндан-кўн қарор-лар чиқариш практикасига та-момила барҳам беришимиз ло-зим. Бундай раҳбарлик практи-касини, умумий ишчимизга катта ютуқ етказган раҳбарлик мето-динини партизимиз Марказий Ко-митетининг октябрь ва ноябрь Пленумлари каттиқ қоралди. Эндилкида ишнинг мўҳиятини чўқур англаб, барча объект-ив шарт-шароитларни ҳартомонла-ма ҳисобга олган ҳолда хўжа-лиқнинг ҳар бир соҳасига кон-крет ва ишнинг кузини билди-раҳбарлик қилиш талаб этил-моқда.

Партия органларини ишлаб чиқариш принципини таъкидла-тиш формаси ҳаётда ўзини оқламади, турмушининг ўзи бу формани рад этди. КПСС Мар-казий Комитетининг ноябрь Пленуми партия раҳбарлигин-ини ленинча принципларини қайта таъкидлади. Ишлаб чиқариш бошқармалари партия комитет-лари ўрнига район партия ко-митетларининг қайта тиклани-ши районларимиз экономикаси-га партия раҳбарлигини янада яхшилаш соҳасида катта имко-ниятлар очиб беради. Эндилки-да район партия комитетлари район экономикасининг, бестис-но, барча соҳаларидаги аҳ-вол учун, қишлоқ хўжалигида-ги, шунингдек саноат, транс-порт ва курилишдаги аҳвол учун беvosита жавобгардилар. Бу тadbир район экономикаси-да резервлардан яхшироқ фойдаланиш, хўжалиқ ва ма-даний курилишга партия раҳбар-лигини ишхиллаш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш иш-ларини тартибга солишга ёр-дам беради. Шу билан бирга бу тadbир партия апарати ишла-риши, совет, касаба союз, ком-сомол органлари фаолиятини янада яхшилаш, хўжалиқ раҳ-барлари масъулятини оши-риш соҳасида ҳам янги истиқ-боллар очади.

КПСС Программасида кўрса-тиб ўтилганидек, ҳамма ерда партия турмушининг қонуни— ленинча нормаларга ҳамда кол-лектив раҳбарлик принципини сўзсиз риоя қилиш, партия ор-ганлари ва уларнинг ходимла-рининг партия оммаси олдидаги масъулятини ошириш, барча коммунистларнинг активлиги ва ташаббускорлигини кўтариш, уларнинг партия сиёсатини иш-лаб чиқиш ва амалга ошириш-да ҳаминча ва ҳамма вақт актив иштирок этишини таъминлаш, танкид ҳамда ўз-ўзини танқид-ини бугун чоралар билан қўйи-лиши лозим. Бу— партиянинг гоъвий ва ташкилий жиҳатдан мустақамлигини, партия саф-лари бирлиги ва жислийнинг мустақамлашининг, партия ич-ки демократиясини ҳар томон-лама ривожлантириш ва шу асосда барча партиявий ишлар-ни активлаштиришнинг, омма билан алоқани тағин ҳам му-стақамлашини зарур шарт-ди-р.

Партия ташкилотлари ўз ишларини янгилаш бошлаб, кон-ференцияларга баён этилган фикр ва мулоҳазаларни тур-мушга тўла таъдиқ этишлари, ўзларининг бугун фаолиятла-рини сиёсий-хўжалиқ вазифа-ларини шараф билан бажариш-га ва халқ фаровонлигини яна-да яхшилашга қаратишлари, жонли, ижодий иш олиб бориш-лари лозим.

Совет парламент делегацияси-нинг бошлиғи Н. В. Подгорний ил-иқ ва самийи кутиб олтиланг-

БЕЛНИ МАҲКАМ БОҒЛАДИК

Коллективимиз ўтган йили за-фарлар билан якулади. Пилдан ташқари миллион меғдан ортинг тайёр газлама ишлаб чиқариб меҳ-наткашларга ҳади этилди. Янги йилни ҳам яхши бошлайди. Шало-лардек оқиб тўшайган газлама-лар ишни кўзи ўнгига бақор гўл-лардек толланди. Цехларда меҳ-нат кўтаринчилиги зўр. Ҳамма яхши қайфият билан ишлайпти.

Гул босиш цехида Борис Соки-ров бошлиқ бригада аъзолари ўт-ган йилдагидек бу йил ҳам кулга ўрнатқ. Бригада аъзолари қўлдан дастлабин минглаб метр газлама смена планига қўшмача рави-ида ишлаб чиқарилди. Фатхулла Рих-сиев, Зикрилла Саффуллоев, Раъ Михайлова каби ҳамкасбларимиз гул бошлаётган газламалар сифати-га алоҳида эътибор беришайпти.

Ахир бу маҳсулотлар Иттифоқи-нинг оша Осие, Африка мамлакат-ларига ҳам жўнатилади. Зака-зилар газламалар сифатидан хур-санд бўлишини, дейми. Шу ният билан ҳамма ғайрат қўрсатайпти.

Р. СУЛАЙМОНОВ,
Тошкент тўқимачилик комби-нати ишчиси.

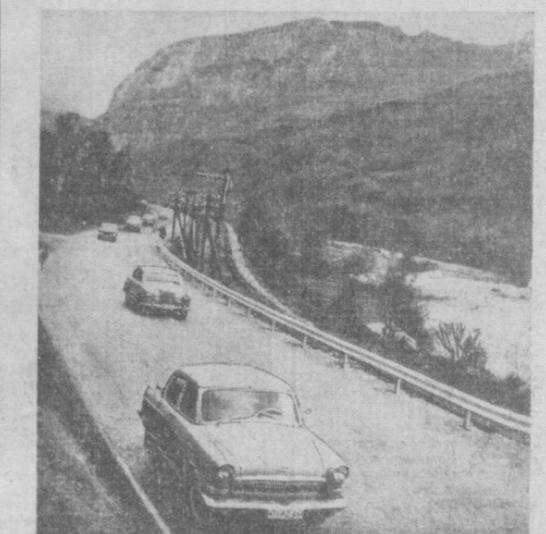
РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР

9-шахта кончилари орасида но-ваторлар сони тобора кенгаймоқда. Ўтган йили 30 дан ортқ рацио-нализаторлик тақлифи ишлаб чи-қаришга жорий этилди. Давлат-нинг 35 минг сўмлик лаблагти те-жаб қилинди. Бу аса йиллик маж-буриятдагидан 5 минг сўмлик кўндир.

Асбобчи-слесарь В. Лисовский-ни кончилар корхонанинг энг ях-ши новатори дейишди. У ўтган йили бир неча рационализаторлик тақлифи киритди. Механика цехи-нинг слесари А. Анчурин 5 та қимматли тақлиф авторидир. Шах-та ички транспорт участкасининг монтажчиларидан Скачков ва Ха-митовлар транспортёр денталари тозаллагичларини қайта ишлашни тақлиф қилдилар. Бу аса 3 киши-ни бошқа ишта ўтказиб имкони-ни берди.

Тиниб-тинчимаслар етти йил-дининг охириги йилда янада ба-ракали ижодий изланиш олиб бо-ришга астойдил бел боғладилар.

И. АХМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатенз муҳбири.

МЕЛИҚУЗИНИНГ ЭЪТИРОЗЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XIX ПЛЕНУМИ
ҚАРОРЛАРИНИНГ ИЖРОСИНИ ТЕКШИРАМИЗ

Идорадан чиққан икки ёшнинг деярли ёштирагани эълонга бир муддат тикилиб қолади. Қўйилган кино мактаб бўлмади шекли, худди олдидан бир-бирлари билан гапириб қўйгандай киши либосига бурканан хиёдон бўлиб иста-секин юриб кетишди.

Аёли оқимончи ниятлар оё-йимаси аёлларнинг бу сукат-тиришни кузатишда муболағайди. Булар парчалардек ре-за-реза сочилиб юлдузлар ҳади бети қаймоқашмаган зилол сув юзюда жилаюнади. Ички этик-ларнинг сурс-сурсини ҳисобга ол-масанда ҳаммаёқ сув қубандай жимжит.

Бир пилда қўй ичкилик вақт айта босида. Йиллардан бири чирт этиб суғурт қабди ва папи-ро тутади. Сунгра ҳамроҳи юзюна.

— Уйга кетавармики?
— Бонча қайқа ҳам борар эдик.
— Гаплаган тўғриси айтаманда

ҳамма нарсамиз бор-у, — деди иштиларидан бири, — лекин иш-дан кейин бундоқ ёшай десанг борундек жой айқ. Идоранинг бир бурчига қўйиб кино кўравер-рини ҳам жонга тегиб кетди.

Икки оғалини хайр-хўш қилиб уй-йилариға кириб кетишди. Аммо бу уйга кириб кетавар-мики, деган иштининг ёш алаи маънага ўйди келмади. «Иш-лайди, шиллаганда ҳам умордан чўққудек тер тўқдиқ. Манга, пла-ларимиз кўзидан ошиб кетди. Ёш-ларимиз айтандек ниқоқ ҳам, «ф-миқ ҳам жой устиди. Ёшнинг одамнинг тиричилиги, мукамил инсоний ҳаёт фақатгина тўғиб оқотаганиш ва ахши қийини, беками-қет рўзгоридангина иборат эмас-ку».

Ана шундай мулоҳаза юр-та-ётган айғит ким? Бу айғит кол-хознинг қояллек механизация-ланган эволюсия бошчилиқ қила-ди. Мелиқўзи ҳам бу бўли-шиға қоралай масъулнинг ҳис қилиб 40 гектар ерда ёшга ёш-ти-ра

ди. Ҳар туп ёшнинг атрафига парвона бўлди. Ниҳоят гектари-дан 22 центнердан ҳосил айғиб олади. Ҳосил озку, деб ўйлаган, Навоий номи колхозиниқа де-ля-ларига бўлган киши ахши бўла-ди: деққон ўркан-ўркан қиялик-ларда тракторни бошқариб, сув суриб, зар ўқидиради. Ана шун-дай ерларда пахта рўстирган Мелиқўзи ва унинг дўстлари Умар-али оқа Акбаров, Гўлсумхон Аб-дуллаева, Усмоғли Қосимов син-сари лабзи ҳалоқлар ёш бўли пах-тани ва эа олдиди эрик қилиб айтаган вақдаларини ёшлайди. Пала 104 процентга ётди.

Мана энди ҳаётини бошқа то-монларига разм солиш, маданий турмуш ҳақида мулоҳаза юри-тади вақт келади. Мелиқўзининг мушоҳадилари қишлоққа ўзининг ҳақ қилишини қутаб, алаққа-қон пишиб етилган жиддий мас-алалардан бирига қилиб тақал-латгани. Дарвоқе қишлоқ аҳоли-сининг фароқон машур ҳаёти жнада ёрғал бўлиши учун қўй

нарсалар етишмаётганга ўша-ди. Колхознинг ўзидан чиққан ҳавосларни ёш таантлар қи-лоқчи оёб қилиб турган клубга йиғилишиб, навбатчи навбат кон-церт қўйиб, беришмаётганга ет-сан. Ёш киши мунозара, апа бошқа кўчларни саво-жаоб кеч-ларни ўқитирилади, ёшларига эмас, кексалар ҳам «э, клуб де-ганлар бундоқ бўлар экан», деб маърифат ўқири сари толи-ни қўйишлариға қим шубҳа қи-лади?

Қўй жойларда ниқоқ тўғилари янзица ўтказилапти. Мелиқўзи-нинг ёш ҳам қандай бўлади. Тўғри, тўй жуда ахши ётди. Шундай бўлса ҳам кишининг ў-рида бир марта бўлганда тўй, тантаналар клубда, «оқ олтун» бундокорларининг даврасида ў-тказилса, меҳмон, меҳмоннинг бо-ши осмонга етди-ку. Нега шун-дай қилиш мумкин эмас.

Мелиқўзи Ёшбуқ ўзининг бу ҳақидаги фикр-мулоҳазаларини колхоз партия ташкилотининг

секретари Шароф Камолова ай-ди. Секретарь коммунистларни бир ерега жамлаб Мелиқўзини мулоҳазаларини ўртага ташлади. Колхознинг, — деди Шароф ақа, — иштисидий қалмувот қў-жаблар қўриқдан чиқиб йл-ғорликка дади қадимлар билан кетайти. Хойларда тўғичи-лик, тўғичилик. Энди кишилар-нинг моддий ишхўжлариниға эмас, маънавий қайғоқчилари-ни ҳам қондириш ҳақида ўлаш-ча фурсат келиб ётди.

Муҳокамада иштирок этганлар ўш фикрларини ўртага ташлар эканлар, ҳамма нарсага бошлан-ғай партия ташкилати ва колхоз правлениси ҳақ қилиб беради, деган эски тасаввурдан воз ке-чиб кераклигини ҳам ҳис этил-лар. Айниқс колхоз партия таш-килотининг ички секретари ўртоқ Камоловнинг коммунистнинг қи-шлоқдаги ўри ҳақида айтаган га-ллари йиғилганларга маъқул бў-ди.

— Тўғри, — ҳамма нарсаи рақбардан кутини ишхўфдан эмас. Бошланган ҳар бир ишга ўзимиз бош-қои бўлишимиз керак.

— Қишлоқдаги ҳар бир ишга биз коммунистлар масъулимиз, жавобгаримиз.

Ҳар томондан ана шундай овозлар эшитилди. Сунгра комм-нистлар маданий ҳаёт ҳақида қиши Киров номи колхоздан қўй нарсаи ўрғансек бўлади, де-ган қарорға келдилар.

Ҳақиқатан ҳам Киров номи колхоз клуби қишлоқда, мае-лисонда бўлиб қолганга йўқ. Колхозчиларнинг ўри-қиллари-дан ташкил топган ҳавоскорлик тўғаракларининг қатнашлари ўзларининг гуна санктларини пахтакорларга тез-тез намоиши қилиб турадилар. Клубда ёшлар кечалари, мунозаралар, рақслар ўтказилади.

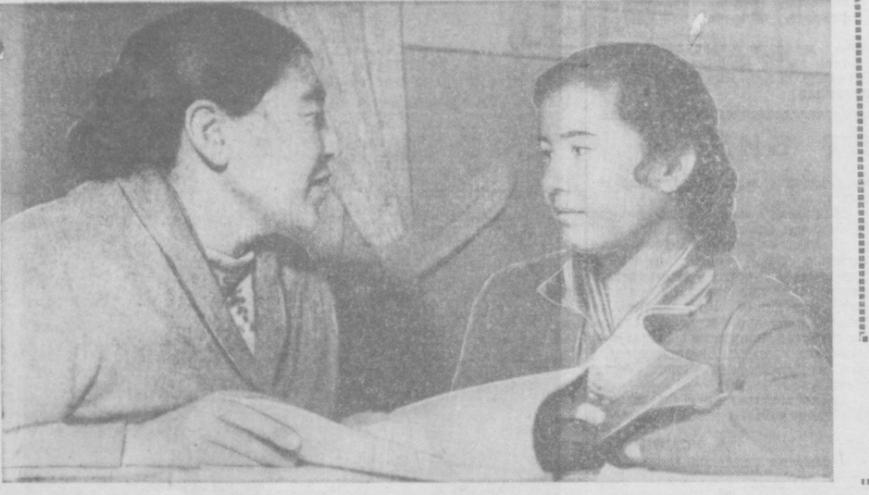
Мелиқўзи қўтарган ҳаётий ма-саа муҳокамасидан сунга колхоз

коммунистлари бўларига тобора талабчан бўлаётганлар. Шу билан бирга улар правленис о-лдига тез-тез ақтуал масалаларни қўтариб келадилар бўлиши.

Колхоз правленисининг айги-лишларидан бирида бу йилги да-ромат тақсироти вақтида чапа-чула қилиб кетган клубни тик-лаш учун пуа ажратишга қарор қилинди.

Тўғри, аҳолининг маънавий ва маданий ҳаётини жўшиқиллашти-риб қобирин дарровиға бўлади-ган иш эмас. Бу лухта тайёргар-лик ва узоқ ҳаракатлар натижа-сида бўладиган иш. Аммо катта айдо биринчи қадам қўйилди. Коммунистлар ўш бур-ва масъ-улиятларини қаттиқ ҳис этаёти-ладилар. Шундай бўлган, албатта иш наҳқисига етказилади.

М. ИСМОИЛОВ,
З. КҮРТЖИРОВ,
М. ПЕЙСЕНОВ,
«Янгиўй» газетасининг
ҳодимлари.

Муқаррам Гофурова қарийб 15 йилдан бери Охунбобов номи шаҳар маданият уйда агитатор бўлиб ишлаб келмоқда. Бу ишдан аёл Октябрь райони маҳаллаларида бўлиб, меҳнаткашларни қизиқтиратган турли темаларда қизилари лекциялар ўқийди. Суратда (чалдан): М. Гофурова ёш агитатор С. Қаримжонова билан сўхбатлашмоқда. А. Абалин фотоси.

СИЕСИ МАОРИФ ШОХОВАЛАРИДА

Кейинги йилларда сиесий маориф шоховчаларида ўзувини та-рих эътиборини янги форма ва методларга эътибор кўчатирилган, шу бондан тингловчилар сони янада ортоқмоқда. Буни Қў-бончи райони партия маорифи шоховчалари мисолида аққол кў-риш мумини. Районда бу йил пар-тия ўзувиға маъл қилинган тинг-ловчилар сони 28 мингдан ошиб кетди.

Район партия маорифи наби-нети пропагандаларини таълаш-ча алоҳида эътибор бермоқда. Кейинги йилларда районда партия ўзуви тўғрисида рақбарли

ЖОНЛИ, ҚИЗИҚАРЛИ ВА ТАЪСИРЧАН

қилаётган пропагандалар надрлар остван сифат жиҳатидан ўзгар-ганлиги сиесий ўқувини ҳаёт билан янада яқинлаштиришга имкон бермоқда.

20-поликлиникада ташкил этил-ган сиесий ўқишга Тошкент фар-мацевтика институтини нафарада бошлиғи, профессор З. М. Уман-ский рақбарлик қилаётди. Шунинг-дек, ядро физикаси институтини, ТошМТИ, Тошкент ирриқоқчи қў-ралигини ирриқоқлаш ва механика-циялаш инженерлари институтини ва Тошкент давлат консервато-рияси ҳузуридаги назарий семи-

нарлар машғулоти қизиқарли ва жонли ўтмоқда.

Коммунистлик меҳнат мактаблари ва янгол таъриба тўғараклари сиесий ўқувини янги, жонли ва таъ-сирчан формалардан иборат. Бу-ндай ўқун ўтган йили «Ташкент-набель» заводидан ташкил этилди. Ҳозир «Ташсельмаш» заводидан 11 та «Ташкентнабель» заводидан 22 та шу тилдаги тўғараклар му-ваффақиятли ишлаб турибди.

Маориф кабинетидида коммуни-стик меҳнат ва янгол таъриба бў-лими методик совет ҳамда сиесий маориф бўлими идеология комис-сияси тўзилган. Идеология комис-сияси илмий атамас, оммавий-си-есий маориф социалларини ўз ичига олади. Ҳар бир секциясини 5 кишидан иборат бюро бошқариб туради.

Сеция бюроси ҳар ойда бир марта бошланғай партия ташки-

лотлариди сиесий ўқувининг бори-ши ҳақида ахборот тинглайди. Сеция аёллари бошланғай пар-тия ташкилотларининг сиесий ўқувини ташкил этиш ҳуусидан сиесий узлуғиға тегишли бориш билан бирга, ишда уларга амалий ёрдам кўрсатишмоқдалар. Сиесий ўқувини ташкил этиш ишига ҳам ташкилий, ҳам методик жиҳатда кўмаклашиб туради.

Кабинет ҳузурида пропаган-далар, назарий семинарлар ва тўғаракларнинг тингловчилари ҳамда мустаний ўқувчилари учун хаворго коммунистик ва ишчилар ҳаракати маълумоти бўлича кон-султанциялар ташкил этилган. Пропагандалар Березни, Вол-данов, Яшин, Тобунов ўртоқлар ўш вақфарларига сидийлик қи-лаб, консултанцияларни юксак савия-да ўтказмоқдалар.

М. МИРЗАМУХАМЕДОВА.

„КАПИТАЛ“НИНГ ҲАММАСИ

КАРЛ МАРКСНИНГ ГЕНИАЛ АСАРИ IV ТОМИНИ СОВЕТ ОЛИМЛАРИ ҚАНДАЙ ТАИЕРЛАГАНЛИКЛАРИ ТўғРИСИДА ҲИҚОЯ

К. Маркс ва Ф. Энгельс асар-лари тўпламининг биринчи нашри орасида XX томи нашр этилмаган. XIX ва XXI томлар бор-у, аммо орада бир том қолдириб кетилган.

Ана шу қолдириб кетилган ўрин фақат 1964 йилда тўғарили-ди. Асарларнинг иккинчи нашри-да биринчи нашрда жой қолди-риб кетилган том босиб чиқарили-ди. Бу асар — Маркс «Капитал»нинг IV томидир.

Ўзининг буюк дўсти томонидан тавомланмай қолган «Капитал»нинг II ва III томларини нашрга тайёрлаб, ҳақиқатан ҳам қаро-монлик кўрсатган Энгельс ўз ва-фотидан сал ҳам тўрт ой илгари «Агар менга яна «Капитал»нинг тўртинчи томини ҳам босиб чиқа-риш насиб этса...» деб ёзган эди. Ўй, бу Энгельсга насиб бўлма-ди. «Капитал» яратилгандан бе-ри қарийб юз йил ўтди, мана эн-дигина Асарлар тўпламида ўлам-асининг IV томи ўш ўриниға эга-лади. Биз бунинг учун асосан КПСС Марксий Комитети ҳузу-ридаги Марксизм-ленинизм инсти-тутининг икки илмий ҳодими — Владимир Брушлинский ва Илья Прейс ўртоқлари миннатдорчи-лик билдиришимиз керак. Улар-нинг иккинчиси бу сермеҳнат иш-нинг тамом бўлғунчиға янамади. У 1958 йилда, редакторлик столи-да, IV томининг учинчи қисми ус-тидаги иш эндиғина бошланган пайтда вафот этди. Бу вақтга ке-либ ҳар икки одам ана шу ишга ўш ҳаётларининг ўн йиллини бо-ғишлаган эдилар.

терга эгадир. Ўзининг иқтисодий нааарисини яратар экан, шу бил-ан бир вақтда Маркс ўзидан ил-гарини назарийларини шарҳлаш ва таърих қилишиға ҳам аҳд қилган эди. Таърихий ақсуқурини Маркс қисқартириб илмининг муқаллағидан эди. Ленин ҳали дастлабич уч том ёзилмаган бир пайтда «назарий тарих» очкини Маркс йилганинча қисқартириб бўлмади. Илгари назарийларини баён қилиш билан бир-га, Маркс уларни таърих қилади ва қўриб қилиётган масалалар-ға ў қарашларини ҳам билиради. Экскурс 110 босма листадан иборат катта асарга айланиб кет-ди. Кейин Маркс «Капитал»нинг «набатдаги» томларини ёзди. Бу томларда IV томида масаланинг тарихини ёритиш билан бирга йўл-йўлакай ифодада кетган ўш назарий қондаларини ривожлан-тирди.

Бундан «Капитал»нинг сўнги томини нашрга тайёрлашда даст-лабчи томларда баъзан муфассал тақорлардан жойларини олиб ташлаш мумини, деган маъно и-диб чиқарди? Энгельс ана шун-дай қизқаришларини қилмоқчи бўлган эди. Лекин у «1000 та янги чоракталик саҳифага зич қилиб ёзилган» кўлэмаларни диқ-қат билан ўқиб, фикрлар ичига кириб боргани сари ўзининг даст-лабчи ниятидан қайтаверди. Энгельс, Марксда учрайдиган бун-дай одатдаги қайтариклар ҳар сафар предметга бошқа томони-дан ёндашди ёки жуда бўлмаган-да уни бошқа ифодада ёри-тиб беради, деб ёзган эди. Бироқ Ленин ифодаси билан айтганда, «Капитал»нинг IV ва III томла-рининг иккинчи авторини бўлган Энгельс қисқартириб қилишга, Ленин кейин заҳур боғлашлар-ини ёзишга ҳақли эди. Вошқил ҳам шундай қилишга журъат эта олариндиги? Маркс иккинчи қи-сқартиришга, қўлэмаларини айрич жойларига ўз текстини ёзишга журъат этган киши ҳам бўлган. У ҳам бўлса Марксни «тузатиш-ча» қасд қилган Каутский эди.

1905—1910 йилларда «Қўшм-ча қиймат назариялари»нинг Каутский тайёрлаган на-шир босилиб чиқди. Каутский қўлэмалардан 6 босма листа қи-янин чиқариб ташлайди. Лозин топган жойларига ўзидан қўйди. Хуллас, ҳаммасини ўзгартириб юборди. У умуман бу қўлэмани «Капитал»нинг бир қисми эмас, фақат унга «қаралган» бўлган бир асар деб қарайди. Тексти-ни ўқинида Каутский юзада хатола-рини қилган. Терминларини аниқла-шилик билан ўзгартирган, буржу-азия иқтисодчилари адресига ай-тилган кескин жумаларини олиб ташлаган.

XXIX томи 1946 йилда босилиб чиқди. «Капитал»нинг IV томига жой қолдириб кетилди.

1948 йилда Марксизм-ленинизм институтини дирекцияси бу иш учун Брушлинский ва Прейс ў-ртоқларини таънади. Ниҳоят ан-душлар жаҳон фанига Маркс асар-ларининг бузилмаган, қатъий асо-данган нашрини тақдим этишлар-и керак эди.

...1952 йилда, IV томининг ик-кинчи қисми устиди шун ошиб бо-риётган пайтда Илья Прейс жуда оғир ифариқта учрайди. Тўғри оёқ веналарини беркитиб қўлида ва уни амбулация қилишга тўғри келди. Операциядан кейин қилиш соғлом бўлиб кетишини кут-иб ўтирмади, ошми яна сўхбат қолган ишдан давом эттиришга ки-ришди. Ҳама пайтда Вушқилли-қилдан 8 иш катта бўлган Прейс 60 га тўлган эди.

Ифариқадан сўнг Прейс инсти-тутининг иккинчи қисмига ҳам чиқомайди... бўлиб қолди. Брушлинский биргаликда олиб бориётган иш учун зарур бўл-ган материаллар билан ҳар кун институти ёнидаги уйга қатнади. Бу ерда Прейс ва унинг рақбар-си — Самуил Маршанининг синг-лиси ёзувини Елена Ильина ёсти-қомат қилинади.

Мен бун шунинг учун эсла-тиб ўталаманки, у Брушлинский ва Прейс олиб борган иш харак-терига тушуниниға ёрдам беради. Улар ўш олдидариға Маркснинг жуда кўп дафтарларда тароққ қўлда баён этилган фикрларининг ноизик томонларини гўят даражада қилиб билан тиклаш билан бир-га, уни рус тилига таржима қи-лишнинг таржима қилган ҳам жумаларининг жўшини ва поэтик қурлишини тўла сақлаб қолди-лиш мақсад қилиб қўйган эдилар. Маълумки, Маркснинг янаи гў-эриқарли бўлган сиесий иқтисоди-темасида баён бошқа ҳамма ав-торларнинг тилидан ажралиб ту-ради. Морянининг биографиясига шу нарсга маълум бўлениши. Шекспир ва Верснинг машур таржумон Маркснинг «Қўшмча қиймат назариялари»даги у ёки бу парчаи қандай янги таржима қилиш мунозарасида кўп марта иштирок этган. Философия маъ-лумотиға эга бўлган ҳар икки редактор ҳам аъло даражадаги филологлар бўлишган. Илья Прейс мактабни Германияда та-момлаган, Маркснинг тилини бо-лидигандан билган. Владимир Брушлинский эса немис, фран-цуз, инглиз тилларини яхши била-

диғина эмас, бунинг устига Данте-нини италийн тилида, Лукрецийни латин тилида, Гомер, Платон, Аристотелни грек тилида ўқиб ўрганган.

Маркс «Сиесий иқтисод танқи-дига доир» асарининг сўзбошиси-да шундай деб ёзган эди: «Дуза-дарвозаси олдидиға қаб, фан дарвозаси олдиди ҳам қуйилади тарлаб қўйилиши керак: «Бунда ҳақ қандай шубҳага ўрин йўқ; бунда ҳамма қўриғув ҳисси йўқ бўлиши».

Маркс томонидан келтирилган Дантенинг бу сўзлари ҳар икки таърихнинг ишорига айланади. Шунинг учун шу сўзларини IV том қўлэмалари сақланаётган хонага қиравертишга ҳам эши қў-йиш керак эди.

...«Қўшмча қиймат назария-лари»нинг қўлэмасини Маркс бошқа ёзувлар билан бирга 23 та дафтарга кетма-кет баён эди. Архивчилар бун «Катта серия» деб аташади. Бу ўринда икки ло-гиқаси топилиб, «Қўшмча қиймат назариялари» текстини Маркснинг бошқа ёзувларидан ажратиб олиш керак эди. «Катта серия»нинг 1472 саҳифасини чуқур ўрганги. «Капитал» IV томининг илмий нашири «Проекте лойиҳаси»ни тўғри қилиш учун тақдирот қиларга икки йил кечиб бўлди. Лойиҳа 1950 йил қиздида «Эконо-мика масалалари» журналида бо-силиб чиқди ва мунозарадан сўнг қабул қилинади.

Маркс қўлэмасига хронология принципини асосида ёндашиш эмас, балки мантиқан ёндашиш маъ-қулланди. «Қўшмча қиймат на-зариялари»нинг матносига чуқур тушуниб етмаган Каутский қўл-эмалар материалларини «тартиб-билан» жойлаштириш эди. Масалан, «Катта серия»нинг охириддан олдинги дафтарда XVII асрга яна-ган экономика Петти тўғрисидаги парча жойлаштирилган эди. Ка-утский бунса хронологияға ама-л қилиб, ана шу парчаи томининг бу қисмиға жойлаштириб, фикр-нинг бутун мантиқий оқимини бозган. Маркс эса ўш мантиқий Стиварнинг назарийсини пухта ишлаган план асосида анализ қилишдан бошлаган. Хронологик «тартиб» асарнинг бутун тўқма-сини бузиб юборган, уни тартиб-сини ҳола келтирган. Ваҳоланки, уни Маркс чуқур ўйлаб, ички мантиқий борлиғин асосида, аъмо «спирализион» тартибда баён. Автор вафотидан сўнг бу асарға ёндашиш қалидини шубҳага ўри-

қолдирайдиган, ҳамда қўриғув ҳисидан мустаноси бўлган киши-гина топиш мумини эди.

Проекте лойиҳаси Маркс қўл-эмасига кириш қалиди бўлди. Лекин у ҳали етти қўл билан беркитилган жавоҳирликча қо-лаверди.

«Катта серия»нинг ҳар бир дафтери муқавасида Маркс томо-нидан ёзилган қисқача муқаддима бор. Аммо текстининг ўзи деярли исми-кет ёзилган. 5—6—7 босма-листларининг тўғри текслари парчаси кўп учрайди, бунинг усти-да баъзилар 7—9 бетларгача қўйилиб кетган. Шундай ҳолчиға асар ўқувчилар томонидан ўлаш-тириш учун жуда қийин бўлади. Шу сабабдан бўлғувини томининг мантиқий бўлиши томининг топиш, бир масаладан иккинчи масалани қўришга ўтилган жойларининг «ту-ташган» ерини аниқлаш ва улар-ға сарлавхалар қўйиш лозим эди. Томни таёёрловчилар 268 та сар-лавха ва сарлавхачалар қўйиш-ди. Шу билан бирга «Маркснинг чалқимчалари ва ноизикликлари рўйхатини тўғри қилиш, уни 1190 та пунктни ёзиш ва ҳар са-фига — бу ерда Маркс сўзига ёндашиш, арифметик ҳисобларда, иштисаларда янгилаш деб, фикр-нинг асослаш лозим эди.

Текст изоҳлари учун, номлар ва адабийот қўриқтинчи учун қан-чадан-қанча адабийотларни алақ-қалаб қилишга, қанчадан-қанча номларни тартиб-тартиб тўғри келмади дейсиз! Мен бу ўринда Маркс ўзи учун қисқа муқаддима (24 ойд 200 босма лист) жуда тезлик билан ёзган қўлэмалардан илмий сўзларини не машаққатлар билан ўқилганини айтмаётганим йўқ яна.

1961 йилда Брушлинский ик-кинчи ифариқтини енга олмай ва-фот этган Прейсиз «Капитал»-нинг IV томи — «Қўшмча қий-мат назариялари» устидиғи ишни туғати. «Қўшмча қиймат на-зариялари»нинг урта қисми олди-ниға алоҳида-алоҳида босилиб чиқди. 1964 йилда келиб эса яна бир марта текширилган ва бир қатор изоҳлар билан тўғаририл-гандан сўнг бу асар учта китоб сифатида Асарлар иккинчи наш-рининг XXVI томиға киритилди.

«Қўшмча қиймат назариялари»нинг янги нашири пайдо бў-лиши биланоқ уни дунёнинг кўпгина мамлакатларида ва даставвал Тўр да таржима қилишга кири-шди.

Агар «Капитал»нинг дастлабчи урта томи рус ўқувчиларига Гер-маниядан келган бўлса, эндиликда IV томининг илмий наширини немислар Совет Иттифоқидан олиш-ди. Кейинчалик эса бу том немис тилидан таржима қилинди. Япония, Англия, Италия, Чехо-словакция, Руминия, Польша, Бол-гарияда нашр этилди. Профессор Гергард Бонд немис журнали «Виртшафтсвещенгафт»да бу меҳ-натни «совет фанининг йирин, аjoyиб хизмати» деб атади.

«Биз Маркснинг ҳар бир томи-ни ўз уйимизнинг дарчаларини очгандек очамиз», деб ёзган эди Маяковский. «Капитал»нинг IV томи «дарчалар»ини очиб осон бўлмади. Ленин бу қийин ишни совет фани баларди, у «Капи-тал»нинг ҳаммасини бутун дунёга тўғарилишга очиб кўрсатди. Совет фани Маркс ва Энгельснинг қў-лэмалар мерослари ҳазинасини ақти-ёткорлик билан нашрга тайёрлаб, ҳали ана босиб чиқарилмаган кўпгина томларни қайта дунёга келтирди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
2-БЕТ, 6 ЯНВАРЬ 1965 ЙИЛ

Шундан қарамай, «Қўшм-ча қиймат назариялари» қўл-эмасининг биринчи бор нашр эти-лиши марксизм фан учун катта воқеа бўлган эди. Маркснинг нашр этилган асаригада жуда бой материалдан Ленин кенг фойда-ланади. У бу асардаги мушоҳа-даларини «аюбий чуқур», «ғениал равишда аниқ» фикрлар деб хар-актерлашди.

Шундан қарамай, «Қўшм-ча қиймат назариялари» қўл-эмасининг биринчи бор нашр эти-лиши марксизм фан учун катта воқеа бўлган эди. Маркснинг нашр этилган асаригада жуда бой материалдан Ленин кенг фойда-ланади. У бу асардаги мушоҳа-даларини «аюбий чуқур», «ғениал равишда аниқ» фикрлар деб хар-актерлашди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН
МАСТЕР ЖАЗОЛАНДИ

Ифрон Тожибоев коллективи ишон-чи оқлай олмади. Дўстлари юзига оёқ тиради. Мастер бўлиб олган, ишчиларға кўпол муомала қиладиган, ишга ичиб келадиган одалтар чи-қарди. Техникадан ўзини ҳам таш-лабди. Ҳеч нарсадан ҳеч нарсга йў-нашмади. Мастериғин бундай ярама-с қил-ишлар газетамизнинг ўтган йил 15 декабрь сониди босилган «Уят эмас», мастериғин мақоласида танқид қилинган эди.

Бекнобод шаҳар партия номитети-

нинг биринчи секретари ўртоқ И. Хуснидони редакцияға шу ма-те-риал юзасидан куйидаги жаъобини юборди:

«Мақола цемент комбинатининг неғайратилган партия бюросида му-ҳоамаз қилинди. Бабн қилинган фанлар мутлоғи тўғри деб тоғил-ган мастериғини қаттиқ қораланди. Унинг шаклий нарқотисига ёзиш шарти билан илгорт эълон қилинди ва мастериғини ваъфасидан бўшатилади. Ҳозир у трубо-шифери цехида маш-инист бўлиб ишламоқда».

Илья АГРАНОВСКИЙ.
(АПН).

Тошкент Давлат политехника институти химия-технология факультетининг гурупулариди лекциялар бевосита амалий ишхўжотлар билан қўйиб олиб борилади. Сиз бу суратда IV курс студентларидан (чадан ўнгга) М. Эришарова ва Т. Гав-рух ўртоқларининг лаборатория машғулоти вақтида қўриб ту-рибси. А. Тўраев фотоси.

БРАК ЦЕХДАН ХАЙДАДИ

Мансур ишдан хомуш бўлиб қайтди. Хотини ош қилиш торадоғиди эди.

— Сиз собанин тээрроқ тўғир бермакдиз, бўлмада кеча қолдиганга ўхшайди, — деди хотин ва Мансурнинг олдига хотини, яна пичоқ келтириб қўйди.

— Не, пичоқ кимники? — сўради Мансур қизил сопа янаги пичоқни уёқ-бўёққа айлаштириб кўраркан.

— Бугун магазиндан олдим, яхши пичоқ, сал гўлгароқ, янги-да, ҳали ўзиниёқ чархоб бераркан.

Мансур пичоқнинг дамига барқочни теклаиб кўрди, бир жойи ўткир, бир жойи ўтмас.

— Сифатсиз нарсаки жиниш ёмон кўради, — деди Мансур хотинининг ҳовлига чиқиб кетганини сезмай, — пичоқ ясаган уста тунмачур сонга зўр берилти-ди, сифатсиз қарампағи, «эссисса етсуица» қилиб нари-бери чархоб кўраркан.

Мансур пичоқнинг дамига тикилганича, негадир хаёлга қўшиб кетди, «бининг деталига ўхшаркан» деб қўйди ўзини ширлариб. У ошқиб айвонга чиқди-да, синиқ чарх тоғини олиб кирди, пичоқни ҳафсага билан чархга бошлади, қалинроқ учини тонша қайта-қайта ишқиди. Қарасанки, пичоқнинг дами бир текисда ўткисланди, собанин сариқ ётёқ кесарди. Мансур, яна пичоққа қараб бир лаҳза хавфланиб қолди, бирдан ўрнидан туриб, қизинга бошлади.

— Қаёққа кетаясиз? — сўради хотини ҳайрон бўлиб.

— Мен ҳозир келаман, — деди-ю, шомолинича кўчага чиқиб кетди.

Хотини ошнинг дамига алавоқатга келиб ишқиди. Унинг қизиқариши кўтиб ўтирди. Ундан хануа дарақ айқ эди.

— Гадрат папирос тўртинчи ёмон кўради, — деди Мансур хотинининг қизиқариши кўтиб ўтирди. Ундан хануа дарақ айқ эди.

— Гадрат папирос тўртинчи ёмон кўради, — деди Мансур хотинининг қизиқариши кўтиб ўтирди. Ундан хануа дарақ айқ эди.

— Гадрат папирос тўртинчи ёмон кўради, — деди Мансур хотинининг қизиқариши кўтиб ўтирди. Ундан хануа дарақ айқ эди.

Ночка, қотмадан келган, 12 йилдан буён 2-цехда ишлаётган тажрибали чархчи-ишторчи Мансур Собиров қошларини чемириб ниманидир ўйлабди, детални қайта-қайта қўлига олиб кўради. Ишторчи Усмон Умаров, мастер Алексей Петрухин ҳамда ОТК бошлиғи Ёктам Тошматовлар ҳам шу деталга хусусида ўзаро бахslashлар эдилар.

— Демак, қандай қарорга келдик? — сўради қора жингалар сочили, ўрта бўйли йишот Гадрат Ортиқов ўстларига тикилиб, — ҳар ким жонидироқ ўйлаб кўрсин, бўлмаса ишимиз чатоқ. Деталь шу замила брак бўлаверади.

Ишторчилар бир лаҳза жимликдан сўнра, ўз қатъий фикрларини ўртага ташладилар:

— Шу, ҳали айганимиз, шайба ишлатилиш керак.

— Бошқа иложи йўқ.

— Металл ортиқча кетса кетсин, лекин деталлар сифати чикшиш керак.

— Тўғри, брак жонимизга тедди.

— Майли, ўйлаб кўрамыз, — деди Гадрат, — бош ишженер билан маслаҳатлашамиз. Бироқ, у ҳам бу фикримизга қўшилмаса керак. Ҳар ҳолда, тагин бошқача йўл излаб кўрайлик оғайнлар. Ёрмаса металл кўп кетиб қоллади.

Улар дурунлашиб цехга киришди. Яшиқларда таҳаниб ётган брак деталларга ачингансимон қараб қўйишди ва деталларни шайба ёрдамида ишлаб кўришга киришди.

Пойтахтимиздаги асоссозлик заводда машиналар учун турли хил деталлар тайёрланади. Хусусан, 2-цехда махсус қаттиқ металлдан ясалётган уч қирралли фрезлар шу қадар асоски, улар металларни кесиб, айриб турли деталлар ясаида ишлатилади.

Шунинг учун ҳам уларнинг тишлари ниҳоятда текис, ўткир ва муштаҳкам бўлиши лозим. Аммо бу деталларнинг ўнтаксидан биттоси брак бўлиб чиқатганлими ҳамонан ташвишга солиб қўйди.

Айниқса, 2-цехга яқинда ишга келган ёш ишженер, цех технология бюросининг бошлиғи Гадрат Ортиқов ҳамда цехнинг тажрибали ишторчи Мансур Собировлар кўпроқ бош қотириниб эди. Мана бу сафар шайба ишлатишга қарор қилишди. Аввал бирйўла йўта детал заготовкани сини бир-бирига жипслаб, ён-биринчисига шайбани қўйиб, станокка ўрнатидилар. Станок гувилаб ишлади кетди. Фреза аста

силлаб, заготовкани бир бошдан, худди совиқ келгандай, осонгина йўриб, қирралли тишлар ҳосил қила бошлади. Фреза охири заготовкага яқинлашган Гадрат ва унинг ҳамкасблари фрезанинг ҳаракатига диққат билан тикилиб қолишди. Унинг заготовкада қирралли тишлар ҳосил бўла бошлади, ҳаммаси текис ва ўткир. Авваллари шу охири заготовкага нагрзука кўп тушиб, деталь брак бўлиб чиқарди, энди нагрзука шайбага ўтди-да, унинг тишлари ишдан чиқиб, брак бўлди қолди.

Демак ҳар йўта деталга биттадан шайба керак. Бунинг учун ортиқча металл сарфланади, устаса-устак уни ясаи учун ишчи кучи, станок зарур. Демак, бирйўта ёрда, бир ёчи зарар Гадрат ҳисоблаб кўрса, бир ойда шайбалар учун 2—2,5 тонна металл кетаркан.

Бу усулга завод раҳбарлари рози бўлишмади.

— Алайҳиса-ҳўжаали, — деди бош ишженер, — деталлар қимматга тушади. Шундай усул топиш керакки, сиз ҳам кўришасиз, кабооб ҳам.

Хуллас, цех рационализаторларининг шайбадан ҳафсаласи пир бўлди. Энди бошқа йўл излашга ўтишди.

Мансур йўта ишлатилиш кунларидан бирида, «ҳозир келаман» деб уйдан чиқиб кетганича бир неча соат йўқ бўлиб кетди. У тўғри заводда келган эди. 2-цехга кира болаётган бир-бир қўлига олиб, қирралли тишларни синчиқлаб кўзатди. Болеи, янаги пичоққа ёхиланган ўтмас тишларни ҳам чархоб кўриш фикри тугилган эди унда. Битта детални олиб йўти шайбадангина станок олдига келди.

— Ҳа, Мансур ники еган, тўти қўриганини дейман? — деди сме-начи йишот, — қараб турсам «ёлташ жинишис» бўлиб қолганга ўхшайсанов, нуққа э-ҳушине...

— Дўстим, ҳазиллашишга вақт-вақт йўқроқ, гапчи қўрама, — деди Мансур унинг гапичи бўлиб.

У бир текисда гувилаб айланатган чарх дискисига эришди, қўлига деталга тикилибдан биричи аста, ниҳоятда эҳтиётлик билан чархга олиб киришди. Тиш ва унинг қирраллари бир текис қалинликда ўткирашиб кетди, кемтик жоиларини ҳам қарлаб бўлмади, ОТКга югуриб борди, 1-сортга деталларга тежқоқлаб кўрди, ҳеч фарқ йўқ. Севинчдан Мансурнинг юраси дўққилаб кетди.

У ахшиқча, унинг детални ҳам шайба қарлаб кўрди ва ниҳоят, «ёлташ тоғидан» деб қичқиб юборди. Сўнгра, хотини ош дамига пойлаб ўтирдики ёнча тушиб уйига юзурди.

— Ошинеки суз энди, иштаҳам қармай — деди у қувониб.

Мансур Собиров эрталаб цехга кириб келса дун-дун эди. Унинг брадан қўлини, айниқса топганини кечайқ ҳаммага маълум бўлибди. Мансур брак деталларни чархлагани давом этди. Унинг бу рационализаторлик тақлифи цехга, сўнра завод ишторчи ва рационализаторлар бюросида тасдиқланди. Бу биринчиси эмас, олдин ҳам шундай тақлифлари билан танилган. Собировнинг ишлаб чиқаришга жорий этилган бу тақлифи завод учун жуда кўп моддий фойда келтирмади. Чунки, бекора ташланаётган брак деталлар ҳеч қандай шайба-майбасиз ишланди, 1-сортга қабул қилинди. Шу-шу билди-ю, 2-цехдан «брак» ҳайдалди.

Чигриқ уруғ саралаш заводи коллективни шу кунларда ишжонатли меҳнат қилмоқда. Коллектив кўнламада экиш учун республика колхоз ва совхозларига 6500 тонна сараланган маккажўхори уруғи тайёрлаб йўнатилиш учун курашмоқда. Суратда: завод ишчилари О. Аншиқина, Л. Шўлаева, Ф. Фатхудинова ўртоқлар уруғлик учун маккажўхори сўталарини саралашмоқда. В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

БЕКОВОДА ЧОРВАЧИЛИК ОҚСАМОҚДА

Областимизда жамоат чорвачилиги ривожланиб бормоқда. Лекин айрим районларда, масалан Бековода эса бу муҳим соҳа оқсамоқда. Утган 1964 йилда районда чорвачилик анча орнати кетди. Давлатта сўт ва гушт сотиш планларини бажаришди. Чорва молларининг туғиб олиниш кўпайтириш плани ҳам оро йўлда қолиб кетди. Бош-нача қилиб айтганимизда, районда 1942 бов қорамол, жуьмладан 181 бов ситир, 631 бов чўчи, 1152 та кўй ва эчки етмайди.

Ҳуш, районда чорвачиликнинг оқсаётганига сабаб нима? Районда чорвачилик анча дуруст ривожланиб кўнламада экиш учун республика колхоз ва совхозларига 6500 тонна сараланган маккажўхори уруғлик учун маккажўхори сўталарини саралашмоқда. В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

«Далварзин» совхозларида ҳам давлатга гушт-сўт топшириш планларини бажаришди. Лекин Ленин номи, «Коммунизм», «Победа», Навоий номи колхозларида аҳоли чорвачилик анча орнати кетди. Давлатта сўт ва гушт сотиш планларини бажаришди. Чорва молларининг туғиб олиниш кўпайтириш плани ҳам оро йўлда қолиб кетди. Бош-нача қилиб айтганимизда, районда 1942 бов қорамол, жуьмладан 181 бов ситир, 631 бов чўчи, 1152 та кўй ва эчки етмайди.

Ҳозирда имкониятдангина 22 та, 2-«Далварзин» совхозда эса 152 та кам кўзи олинди.

Чорвачиликнинг бунчалик орқига кетишига биринчи навбатда колхоз-совхозларнинг раҳбарлари айдирдилар. Район раҳбарлари ҳам чорвачиликни янада ривожлантиришга етарли эътибор бермаётганлар. Хўжалиқлардаги аҳоли шунинг кўрсатилиши, ҳали кўп жойларда чорвачиликни муваффақиятлик ривожлантириш учун қўлай шарт-шароитлар яратилмаган. Ферма бинолари етисмайди. Борларнинг ҳам кўпи талаба тўла жавоб бермайди. Фермаларда оғир иш жараёнларини механизациялаш мутлақо кўринадис аҳолида. Айрим хўжалиқларда бу соҳада бошланган иш уйда-йўлда қолиб келмоқда.

Чорва молларини етарли ем-ҳашак билан таъминлаш плани ҳам қўриқарсиз бажарилган. Кўп хўжалиқларда жамғурилган ем-ҳашак қишлоғга етмайди. Ем-ҳашак бригадалари номинганга тузоб кўйилган. Шунинг учун ҳам ем-ҳашак экинларидан жуда паст ҳосил олиб келинган. Масалан, ўтган йилги мавсумда «Победа», Держинский номи, Ленин номи колхозлар ва «Чанок» совхозига гектар бошига манжажўхорида 70-130 центнердан кўнлама йилги олинди, ҳолос. Бу хўжалиқларда беда ҳосилдорлиги ҳам анча паст.

Базисий хўжалиқлар ем-ҳашак жамғурилган ем-ҳашак билан бўлсалар-да, озуқанинг кўп қисмини кўп нушқурда ишқидилар. Агар хашаклар таъмин қилнади, Умуман олганда озуқа рағзини жуда камбағил. Унда ҳушқур ва тўғилди озуқалар етисмайди. Шунинг учун ҳам озуқаларнинг кўп қисми нес-нобуд бўлиб кетмоқда. Агар дагал ем-ҳашак машиналарда майдаланиб, бўглаб берилганда эди, бунчалик ноудачиларга йўз қўйилмасди. Бековод район раҳбарлари қишлоқ хўжалигининг бошича соҳалари билан бир қаторда чорвачиликни ҳам кескин оқсатириш тўғрисида дурустроқ бов қотириб кўрсалар, жуда яхши бўларди.

Н. ХИҚМАТУЛЛАЕВ,
З. ОРИПОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус муҳбирлари.

М. ШАРОПОВ,
ОҚҚУРҒОН. Қара Маркс номи колхоз аъзолари маҳаллий ва минерал ўғитлардан умумий фойдаланадилар. Шу кеча-кундузда колхозда белги-ланган нормадан минерал ўғитлар ташиб олинди. Далаларга маҳаллий ўғит чиқариш ишлари қизгин бораётган. Ҳар бир эвенода пайкал қилинганга 100—150 тоннадан маҳаллий ўғит солинган компост тайёрланди. Дала шийонларига 80—90 тоннадан минерал ўғитлар ташиб келтирилади.

К. САНДОХУНОВ.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

КАЛИНИН. Райондаги «Ленинизм» колхоз совхозкорлар ўтган йили сабаботнинг барча турлари бўйича ишлаб чиқариш планларини муваффақиятлик адо этишган эди. Хўжаликда 1963 йилда ҳам муваффақ сабабот маҳсулотлари еттиштириш мақсидида барча майдонлар сифатли шудор қилинган. Ер ҳайлаш олдидан ҳам гектар эрга 400 килограмдан суперфосфат сешилди. Ариқ-озурулар тозалаш ишлари қизгин бораётган.

БЕКОВОД. 3-«Далварзин» совхозининг биринчи бўлим ишчилари шудорлашни тугаллаб қўйиб қолди. Бўлимнинг К. Мирзаев, Х. Самидурдов, К. Сариккулов синари моҳир тракторчилари смена нормаларини ортинги билан бажаришмоқда. Бўлим ерларининг пайкал атрофларидан арқ-озурулар тозаланилади. Кўп йиллардан бери фойдаланилмай ётган тўғайзор, баланд-паст ер-

лар ҳисобига экин майдонини кенгайтирилади.

ЯНГИЯЗ. Д. «Ленинград» колхозининг ҳар бир тракторчиси мавсумда 200 гектардан майдонни шудорлаб қўйиш мажбуриятини олинган эди. Азаматлар аҳдларининг устидан чинишди. Шунинг учун ҳам колхозда шудорлаш плани белгилашган вақтдан анча барвақт адо этилди.

М. ШАРОПОВ.

ЯНГИЛИК ЯРАТУВЧИЛАР

—Атом нуруларидан медицинада, саноатда эмас, қишлоқ хўжалигида ҳам фойдаланилади, — деди лаборатория бошлиғи К. Қ. Гуломов, — бу радиоактив қобилиятини изотиоп билан йўришларни турли дозалда нурулантирилади.

—Қандай қилиб? — сўрадик ундан.

—Изотоп ер тагига 2,5-3 метр чуқурликка ўрнатилган бўлади. Нурулантириладиган чигит махсус установкада ёрдамида йўта ерга туширилади. Маълум вақт ўтган, олинди. Ҳар хил дозалда нурулантирилган бир хил навдаи бир қанча чигит таъриб ушқаксизга экилади. — Утқоқ Гуломов нурулантирилган чигитдан олинган ҳосилларнинг фото суратини кўрсатиб, изоҳ берди. — Мана бу тул суратих бутлага ўхшайди, гувилашга ўхшайди, шақлини мутлақо айқонди. Мана бу туллари ҳосил бермади. Булар эса, мисли кўрилаган даражада айриқ кўрсаткичи, сервосиз бўлиб, жуда эрта етди. Нурулантирилиш келгусида яхши натижалар беришига ишончимиз қомил. Бироқ ҳозирча изон-ланишдамыз.

—Бу киши катталик қилиб ўзлари ҳақида ҳеч нарса демеди-лар, — деди генетика лабораториясининг бошлиғи Л. Г. Артунова Филомовага шира қилиб, — бу лабораториянинг таъриб мурдабди қисқа бўлса ҳам, ишлари натижасиз қолаётган йўқ. Масалан, чигит экилаётганида туксизлангирилади. Бунинг учун анчагина меҳнат сарф қилиниши керак. Қанчалар кимилар мурдабди керак бўлади, ишчи кучи кетади. Утқоқ Гуломов, Риқсийҳов билан биргаликда олиб борган таъриблар натижасида қозонини ёзибдиёқ чигитни туксиз ҳолда олишга муваффақ бўлишди. Бу катта ютуқ. Ахир қанчадан-қанча вақт ва маблағ тежалди.

М. ЖАЛОЛИДИНОВА.

—Бу ерда булардан ташқари машина теримининг, намининг, кўчи нурунинг тала сифатида таъриб ҳам ўрнатилди, — деди лаборатория бошлиғи М. С. Қанаев.

—Хуллас қайси на пахта толасининг саноатда нимага қўрилади, ундан сўнра ишқидиларни қўрилади. Станцияларда эса таъриб ўрнатилган экилади. Кейин бизда етилабдан нелар билан четтирилади. Шу замида янги на яратиш устида ишқидилар ва масъулиятли иш бошланди.

Лаборантлар эрта кўккадамноқ ҳар бир эзатиқ бошича қизғинчи нави экилади қозик қўйиб чиқаришди. Сўнгра чигитини қечон қичи ўрнатилган тартиб, қайси кунга берилган, қайси оғ, қайси кунда қопқидан ўтгани, қайси қилинган, сўнгра қозик, оқсатилганлигини, шона кўрсатгани, гуллагани, қёсақ туқгани, оқсатилгани аниқ қилиб ёзиб боришди.

Кўзда ҳосил нормалардан кичик халтачаларга терилади. Сўнра лабораторияларга келтирилиб, илмий жаҳатдан текшириб олинади.

Станцияда пахтаи текшириб, унинг номини аниқлашдан бешиқ лаборатория бор. Уларнинг бири — технология лабораторияси. Кенг, озода ва ёруғ хонага кирганимизда кичик-кичик хажмли пробиркалар, ҳар хил асос-усулларнинг қай бирига боқилиши билан аниқланади. Пахта толасининг оғирлиги, чигитининг оғирлиги йўналишидан ниҳоятда кичик тарозилар, майда-майда ўлчоқ тошлар, лаборантларнинг қилди ўтирган ишлари кўзиёнига галати кўрилади. Бир биттагина

ИЖОДИИ МЕХНАТ КИШИЛАРИ

Станцияда жонлиқни ҳамма-нинг қайдиғи бўлган. Кўз-кўзлар қувондан порлади. Чеҳралар табассум қилди. Ҳаммонинг оғзинда битта гап: «Авторларни табриқлабизми?», «Ҳозир шунга кетаман», «Ҳа, табриқлаб келаман».

— Табриқлайман, Борис Петрович!

— Табриқлайман, Александр Иванович!

Авторларни бугунги шодиёна билан табриқлайман. Олимлар, илмий қодимлар, аспирантлар, лаборантлар-у, хизматчиларнинг севиңчи оламага сиймайди. Пахтаининг янги С-4727 нави яратилди! Бу кичкина гап эмас. Ҳамма қаноқларидан ишқидилар «оқ олтин» тошиб чиққан бир тул гўзага меҳр билан боқди.

Бил мўддат керак ахир. Бутун бошли янги бир нави яратиш учун эса, неча йиллар таъриба ўтказилган бўлади. Шунинг учун ҳам янги нави яратишда эришилган ҳар бир муваффақият коллективга катта қувонч, шодлик келтиради.

Ҳаммони беҳад севинтирган янги навининг энг афсал томонини шундаки, у бошқа навлардан эртарақ етилади. Қёсақлари барибар оқилади. Демак, колхозчилар унинг ҳосилини қор, ёмғир ёғмасдан олдин териб олишлари мумкин. Уни машинада териш ҳам қўлай. Сервосилини билан бошқача навлардан ажралаб туради. Толаси ҳам узуқ. Қасаликка чидамай.

Кейинки йилларда яратилган пахтаини бу нави ҳозирча вақтда Ўзбекистонда энг минг гектардан ортққ экилади. Туркменистон, Қозоғистон, Озарбайжонда ҳам экилади.

ИЖРОКОМДА МАШҒУЛОТ

Тошкентдаги Олий партия мактабининг IV курс тингловчиларидан бир гуруппаси навбатдаги машғулотни пойтахтининг Ойтавр район икроня комитетинда ўтказишди. Машғулотни оғдатганда унутувчилар эмас, балки раийнроқ ходимлари олиб боришди. Район икроня комитетининг раиси С. Норқўзиёв, уймаж ва маиний хизмат кўрсатиш доийин комитетининг раиси И. Тағирова, район партия-давлат контроли комитетининг раиси Ф. Абдурауфев ва бошқа ўртоқлар маҳаллий Совет ва ҳамда унинг икроня комитети фаолияти ҳақида батафсил гапириб бердилар.

Сухбатдан кейин кенг фикр олинди. Бу машғулот тингловчилар учун ҳам, маҳаллий Совет ходимлари учун ҳам билим ва таърибларини муштаҳамлашга катта ёрдам берди.

М. МИРЗАЕВА.

ЯНА БИР ИЛМИЙ ЖУРНАЛ

СССР Фанлар академияси президиуми «Табий биринклар журнали» номи билан бутуниттиффон муриятини чиқаришга қарор қилди. Мазкур журнал шу йилнинг январий ойидан бошлаб Тошкентда нашр этилади.

—Янги илмий журнални чиқариш ушқибан СССР Фанлар академиясига топшириб қўйилди, — деди СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, журналининг редактори ўртоқ С. Юнусов. — Бу ишонч билан, афбатта, қувонтирадиган, янги вақтда натта масъулият юллади. Журнал саҳифаларидан табий биринклар хитими соҳасида мамлакатимиз олимларини томонидан олиб борилаётган тадиқотлар ва инфодасини топиши керак. Бунинг учун редакция коллективини кенг авторлар билан биргаликда шикатида ерданинг тамактини илмий мақодаларнинг тамактини планлари тўғрисида ҳам гапириб берди. Янги табий биринкларини акратиб олиш, уларни лаборатория шартинида синтез қилиш каби тема-ларга оид мақодаларга журнал саҳифаларда нег урн берилди. Журнал редакцияси ҳозирнинг узидеёқ атоқли хитими олимлардан М. Шеминин, Н. Кочетков, А. Хох-

лов ва бошқалардан жуда яхши илмий мақоалар олди. Шунингдек, Москва, Ленинград, Киев, Ол-маота шаҳарларидан ҳам хитми-ахил мақоалалар юборилди.

Журнал жамоатчилиги асосида тайёрланади ва ҳар икни ойда бир марта чиқади. Унинг биринчи сонин январий ойининг охирида журналхоналарга тарқатилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
3-БЕТ, 6 ЯНВАРЬ 1965 ЙИЛ.

6 ЯНВАРДА
ВИРИНЧИ ПРОГРАММА
Эфбек тилида: 12.00 — Ҳаникул муназир...

1942 йилнинг баҳоринда бу бола етти ёшга етар-етмас вақтда унинг отаси қўлга олинган...

22 ЙИЛДАН БУЁН УХЛАМАЁТГАН ОДАМ
Оддийгина Благай (Герцогиня) қизларига Франьо Микунди...

ОЛИЖАНОБ КИШИЛАР
Жуманиёз унутмайди
«Хужжатеңишга олмаймиз» деб уни қабул қилишмайди...

Қўлидан китоб тушмайди, унишга ҳаваси зўр...
Власова ва Сидоревалар Мадаминовни ўқишга киритиб қўйиш...

ТЕАТР
НАВОНИЙ, НОМЛИ ТЕАТРДА
6/1 да кундуз Куба қизи, кеңкурун Жисель...

КИНО
Денгиз мушуги — «ВАТАН», «ЭЗБЕКСТОН», «ИСКРА»...

ДИССЕРТАЦИЯ ЕҚЛАДИ
Диссертация билан институт кутубхонасида таъиниши...

МАХСУС РАДИО-ОНКОЛОГИЯ ДИСПАНСЕРИГА
врачлар: рентгенологлар, радиологлар...

КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ремесленая кўчаси, 6-й

КОНИМАНСУР ГЕОЛОГИЯ-РАЗВЕДКА ЭКСПЕДИЦИЙСИГА
1 ва 2-класс шиферлар, колонналар пармалаш мастерлар, прохдончилар

КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Адресман поселияси ёни Ленинкоба шаҳар, Конимансур экспедицияси базаси...

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор Уринбосари — 25885...

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
4-БЕТ, 6 ЯНВАРЬ 1965 ИИЛ.

32152ГА ТЕЛЕФОН ҚОҚСАНГИЗ...

Оромбахш, хушҳаво Чимён атаклари кимларни мафтун этмаган дейсиз. Ҳозир ҳаммаёқ оппоқ қор билан қопланганда ҳам у ерга борувчи, дам олиб хордиқ чиқариб келувчиларнинг саноғига етиб бўлмайди...

Ҳарқайси ташкилот ёки муассаса ходимлари дам олиш кунин Чимён ёки бошқа хушманзара жойга чиқмоқчи бўлса бир-икки кун аввал юқоридаги телефон орқали заявка берса улар ихтиёрига махсус автобус буюрилади.

Саёҳатга чиққанлар истасалар экскурсовод-инструктор ҳам олишлари мумкин.
Экскурсовод Хўжаикет, химиклар шахри Чирчиқ, Чорвоқ ГЭСИ ва бошқа қурилишлар, қадимий жойлар, ёдгорликлар ҳақида тўла маълумот беради...

Утган дам олиш кунин ҳам Чимён гавкуш бўлди. Тошкент-кабель заводи, Автобаза коллективни, қурилиш монтаж бошқармаси ходимлари ва бошқалар Чимёнда яшириб хордиқ чиқариб қайтидилар.

— Қўлидан китоб тушмайди, унишга ҳаваси зўр, — аяқулади сузани Зинаида.
Власова ва Сидоревалар Мадаминовни ўқишга киритиб қўйиш...

Яқинда Шчукилар уйига вақтинчалик қурилиш-монтаж бошқармаси ишчилари — Власовлар оиласи кўчиб келди. Зинаида Шчукина уларга «Жуманиёзнинг худди ўғлидек таништириди. Янги кишилар ҳоли қилинганда бошқарманинг каттаб б ерга келиб қолганини, бошдан кеңирларнинг ҳикоя қилиб берди.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

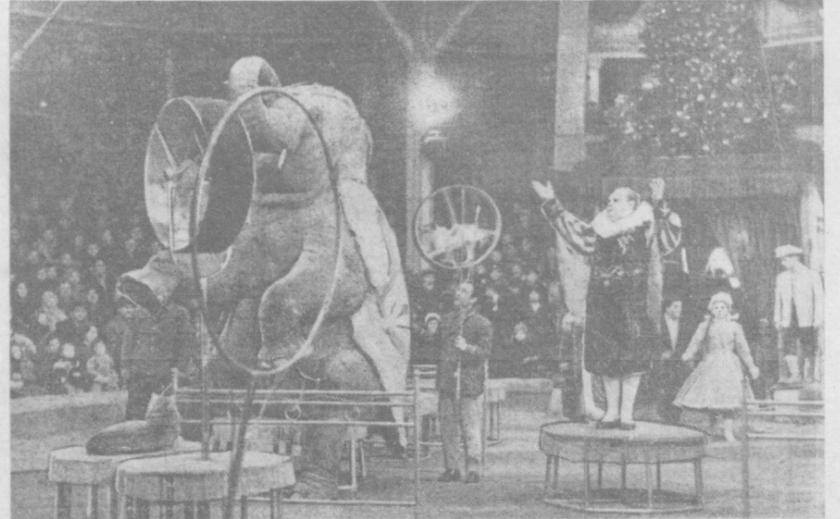
— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

ЖУМАНИЁЗ УНУТМАЙДИ

«Хужжатеңишга олмаймиз» деб уни қабул қилишмайди. Бу орада унинг бошига кутулмаган мусибат тушибди: оёғини машина босиб кетди. Соғайиб оёқча турғунча аллакимларникида бир оғта ётишга тўғри келди. У анди қаерга боришини билмасди.

Пул, Жуманиёз яшаётган жамитда нисон хор бўлмайди, ноҳотисиз қолмайди, қонилса суяйдиган, ёрдам кўлини чўзадиган, оқ қўнғил, меҳрибон кишилар ядамда учрайди. Уларнинг илтифоти чексиз.

Зинаида Шчукина кўзлари ичинга тушган, кийимлари титилган, соч ва тириқлари ўсиб кетган, истариси иссиқини янгитгани бехосдан кўчада учратиб қолди. Уни гапта қолди. Янгида турган бола кўзлари унинг қандай ҳоли эканини, келтирган гаду-ғусаларини сўзсиз ифодалаб турарди. Аввалинг қалби бир зум, бундани кетди, томоғига нимадир тиқилгандек, тили лол бўлиб қолди, қаршида турган болани бехиётир қўлидан ушлаб уйи томон бошлади.

— Қўлидан китоб тушмайди, унишга ҳаваси зўр, — аяқулади сузани Зинаида.
Власова ва Сидоревалар Мадаминовни ўқишга киритиб қўйиш...

Яқинда Шчукилар уйига вақтинчалик қурилиш-монтаж бошқармаси ишчилари — Власовлар оиласи кўчиб келди. Зинаида Шчукина уларга «Жуманиёзнинг худди ўғлидек таништириди. Янги кишилар ҳоли қилинганда бошқарманинг каттаб б ерга келиб қолганини, бошдан кеңирларнинг ҳикоя қилиб берди.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

Мантаб ўқувчилари киши қани, қулларини қўнғил ва назмуни ўқимокда. Мантабларда, маданият саройларида, Қорбобо билан учрашиб қизин-қизин хивоялар тингламоқда. Янги-янги кинофильмлар томоша қилмоқдалар. Тошкент давлат цирки ҳам болалар учун янги программада кундуз кунлари анойиб томошалар кўрсатмоқда. РСФСР халқ артисти Юрий Дуров 35 хил хайванлари билан ҳаммани ҳайратда қолдирипти. Аянича унинг анойиб фили болаларга ёниб қолди.

Суратда: Ю. Дуров ва унинг фили томошабинларга таъзим қилмоқда.

И. Зайнитдинов фотоси.

22 ЙИЛДАН БУЁН УХЛАМАЁТГАН ОДАМ

Оддийгина Благай (Герцогиня) қизларига Франьо Микунди деган деҳқон яшайди. У мана 22 йилдирки, уйку нималигини билмайди. 29 ёшли бу одамнинг яна иккита галати ҳислати бор. У ҳайратомуз хотираси ва миясида мураккаб арифметик ҳисобларни чиқариши билан ҳам қойил қолди, ради нишини. Аммо Франьо тумга шундай ҳислатга эга бўлмаган.

1942 йилнинг баҳоринда бу бола етти ёшга етар-етмас вақтда унинг отаси қўлга олинган. Унинг отаси қўлга олинганда бу бола етти ёшга етар-етмас вақтда унинг отаси қўлга олинган...

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

— Бозор қурилишимми? Бу ишнинг бизга қўйиб берасиз. Биз бир ишга қўл урмайлик, дундирамагунча ётиб уйқумиз келмайди. Пул бўлса бас, Май байрамидан бир кун илгари янги бозорнинг налити сиёнинг қўлингизда бўлади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» 4-БЕТ, 6 ЯНВАРЬ 1965 ИИЛ.

ҲАЖВИЯ ТИЛ ЮГУРИГИ БОШГА...

Ота-она йиллариники раёвни қайтаршмади. Унга ёққан қизни келин қилмоқчи роҳи бўлишди. Тўй тайёрлашни бошлади кетди. Йилнинг дидаси Қаримжон ака тўйга бир ойна қолганда хотини ва ўғлига билдирмай келин шайлаётган мазагина...

— Бу ер виставка эмас, магазин, ака истасангизни оливерин! Қани ш шима олмақчи оласиз? Сотувчи қиз блага хариборнинг елкаси истидан йўл қўйиб, ўнинг орқасида турган айгата мурожаат қилди.

— Менга ҳужайимлик қилмиш сизнинг ишиниз эмас, нарас олмасангиз, магазинни бўшатиб, қўйинг, — деди у айгата йиқтириб.

— Яхши қиз, бу муомаланигиз билан узоқча бормайсиз, — деди айгит қизишиб.

— Яқинки, узоқчи, ҳозирча бориб-келиб турибман. Узоқча бормай қолсам, сиздан ёрдам сўрайман.

— Уят эмасми, опоқ қизим, одамларини ранжитиш, — қийай-омай санга аралашди Қаримжон ака, — анави дуюналариғизни қаранг, улар ҳам сизга дилиқ сотувлар-қу... Ипадек майим муомала қилишгилти.

«КАТТА РУДА»

Республикаким кино экранларига яна бир янги бадий фильм чиқди. Замондошимиз образи яратилган ани шу фильмни қилмоқчи қиқаётганларнинг таассуроти турлича. Бунга сабаб шунки, Г. Влодимов сценариёни ёзиб В. Ординский постановка қилган бу фильмда актуал проблемалар қўйилгани билан бир қаторда айрим камчиликларга ҳам йўл қўйилган.

Фильмнинг ютуқлари ҳақида сўз юритар эканмиз, аввало шухратли МХАТ театри усталари раҳбарлигида татлим олан Е. Урбанскийнинг актёрлик маҳоратиға таҳсин ўқиймиш. Бу артист яратган образ мураккаблиги, ҳаётий кучга эга эканлиги билан боғлиқ персонажлардан ажралиб туради. Фильм авторлари асар формаси ани шу актёрнинг саквати орқали ташқи этишига қарор қилиб, биринчи қаторда эришдилар. Урбанский театри оддий шофер Пронякин образи катта бадий кучга эга. Ана шу образ тиб мохитини артист етук профессионал маҳорат билан оқтин.

Фильмда оқинларни ҳозирги кундан олдани ҳисобга олиб персонажларнинг меҳнати ва турмуши ҳақиқатига ҳаётин билиши режиссёрга ҳам, актёрга ҳам ягона бир стилистикани қўлиши талаб қилган, янги фильм шожорларни орқали мураккаб кинематографик услулари қўллади ва ишбилармон ҳаётийликка, оддийликка интиланлар.

Урбанский меҳнатни, ўз касбини жондан севувчи, кучли иродали, жасур шофер Пронякин образини яратиб актёрлик саквати бёққари.

Х. АКБАРОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» 4-БЕТ, 6 ЯНВАРЬ 1965 ИИЛ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.